



# INFORMATIONSBLAD

Nummer 4 2024 Waggeryds Museiförening

## JUL I STUGAN

Söndagen 8 december kl 14.00 – 16.00  
Välkommen till Magnisa stuga  
Stugan är julsmyskad. Här finns värme,  
kaffe och julklappsböcker

### MUSIK AV SPELMANSGRUPPEN GRANYLA

Waggeryds Museiförening



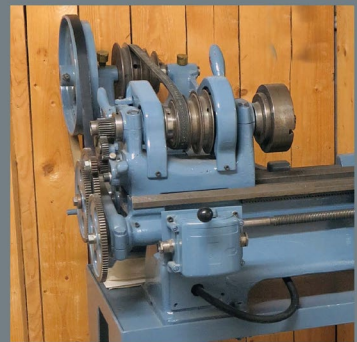
#### JULKLAPPSTIPS

Museiföreningens senaste bok ”Verkstadsindustrin i Vaggeryd” har rönt stor uppskattning och försäljningen har gått bra. Cirka 500 böcker har hittills hittat sina läsare men det finns fortfarande böcker kvar. Många Vaggerydsbor är omnämnda och finns med i det rika bildmaterialet.

#### ”Metallindustrin i Vaggeryd” är en bra julklapp.

Boken kan köpas på Aceja och i Magnisa stuga måndag till torsdag mellan kl 9.00 – 14.00. Kan också att beställas med e-post [waggerydsmuseiforening@gmail.com](mailto:waggerydsmuseiforening@gmail.com). Pris 300 kr plus 118 kr för porto och emballage om den ska skickas.

Vid julskyltningen kommer vi att sälja böcker vid ett marknadsstånd och i Magnisa stuga.



Metallindustrin  
i  
Vaggeryd

**GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR ÖNSKAR  
WAGGERYDS MUSEIFÖRENING**

## NATAN BOBERGS SAMLINGAR I MAGNISA STUGA

I Värnamo Nyheter skrev Gun Gennemark i december 1971 om Nathan Boberg, Kåre Bobergs far. Han hade åtagit sig Vaggeryds köpings uppdrag att samla och dokumentera föremål, handlingar, fotografier och liknande, sådant som kunde belysa samhällets historia. Efter många års samlande hade han fått ihop ett stort antal föremål som han förvarade i några rum på studiehemmet Fritiden. På brandstationen och Östra skolans vind hade han också stoppat undan "Vaggerydsföremål" och Nathans dröm var att få tillgång till en lokal där han kunde anlägga ett museum. Nu började han bli orolig för hur det skulle bli med alla hans "prylar".

I artikeln berättade Nathan bland annat om ett handtillverkat vagnshjul av Amandus Ljungberg i Kvarnaberg, han visade John Skomakares kompletta verkstad, en tavla av Raatikainen över J. G. Peterssons möbelfabrik, doktor Lindbloms flygplanspropeller och "Gustav Bagares" bordslampa.

- Vem ska ta hand om det som anförtrotts mig och som jag känner ansvar för, då jag en dag inte orkar längre, undrade Nathan som slutkläm i artikeln.

Nathan Boberg avled 1981 och inget hade hänt med hans samlingar.

14 år senare när Waggeryds Museiförening bildades 1995 för att rädda "Gula huset", som Järnhandeln inte längre behövde, såg Georg Boberg genast möjligheten att visa sin bror Nathans samlingar här. Huset flyttades och placerades på en nybyggd källarvåning. Här fanns nu plats.

I dag är Magnisa stuga full med föremål och historiska saker. Det mesta kommer från Nathan och är ordnat i nischer där föreningen försökt skapa miljöer för att visa hur det förhöll sig när Vaggeryd var ungt.

## Vem tar vid och räddar arkivet då Nathan slutar?



Det här hjulet har Amandus Ljungberg i Högafors tillverkat för hand, säger Nathan Boberg. På bilder syns också J.G. Peterssons möbelfabrik och ett par gamla skoltavlor.

### Natanael Boberg och Vaggeryd

Natanael Boberg (1912-1981) var den förste som på allvar började nedteckna Vaggeryds stationssamhälles historia. Framför allt intresserade han sig för ortens allra första tid, för pionjärerna och deras sedermodor. Källforskning och intervjuer resulterade i en lång rad artiklar i hembygdsboken och i ortstidningarna.

I samband med köpingbildandet 1952 var han med om att ge ut "En bok om Vaggeryd" och från 1960 fram till sin bortgång ingick han i redaktionskommittén för Byarums Hembygdsförenings årsskrift.

1965 fick Natanael Boberg i uppdrag av Vaggeryds köping att på olika sätt dokumentera Vaggeryds historia. Samlingarna på Vaggerydsarkivet utgör en av grundstenarna i det arbete som nu har resulterat i ett Vaggeryd-museum.

1979 delade Vaggeryds kommun ut de allra första kulturstipendierna. Natanael Boberg var en dem som belönades.

Hans hembygdsvetenskap kanaliseras till Byarums Hembygdsförening och ABF. Men hans hembygdsvetenskap tog sig också andra uttryck. Bland annat var han verksam som ledare i Waggeryds IK, Vaggeryds Simsällskap och Vaggeryds SOK.

Människan Natanael Boberg beskrivs så här av Värnamo Nyheter reporter Reinhold Zimmergren:

"Natan Boberg är fullkomligt unik...En hängiven forskare och kunnig av fädrens liv och gärning har korsats med ett levande intresse för nuet. Lika ömt som han vårdar det förflutna, lika ilsket kritiserar han dagens samhällsplanerare, som vill riva gamla trähus och bygga "gula tegelfyrkanter". Ännu ilsknare blir han när WIK:s fotbollslag inte sparkar fotboll lika rätt och framgångsrikt som när han själv blev distriktsmästare någon gång på 30-talet... Ingen kunde vara mer skuren att samla och ordna Vaggeryds historia"

Sant som det är skrivet.

"Mandus i Kvarnabergs" vagnshjul hänger väl synligt i nischen om träindustrin, John Anderssons skomakarverkstad visas fullt uppbyggd, Raatikainens gåramålning över J. G. Peterssons möbelfabrik pryder sin plats i Anna-Britas rum, doktor Lindblom har fått en "vägg" på övre våningen där hans intresse för motorsport och flygmaskiner beskrivs. "Gustav Bagares" bordslampa står i ett fönster i salen och tänds automatiskt när skymningen faller över Vaggeryd.



Vagnshjul från Kvarnabergs hjulfabrik hänger i nischen om snickeri- och möbelfabriker.



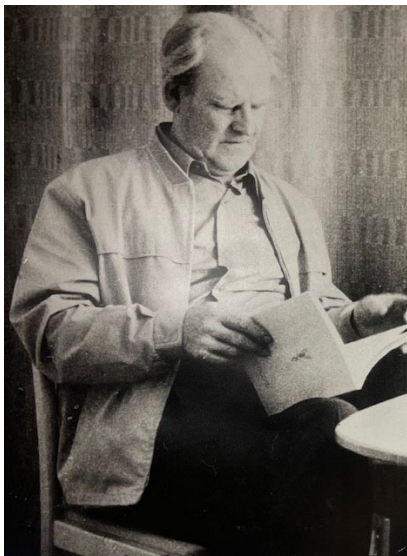
Sven Lindblom presenteras på andra våningen i stugan.



"John Skomakares" verkstad i Magnisa stugas källare.



"Gustav Bagares" lampa i salen.



Nathan Boberg.



Målning av Raatikainen, J.G. Petterssons möbelfabrik, finns i Anna-Brittans rum.



## Foto från boken ”Metallindustrin i Vaggeryd”.

Unga pojkar som nyligen slutat skolan reste till Norrahammar för att lära sig grunderna i yrket som metallarbetare. Foto lånat av Nils-Uno Sandahl.

Blivande metallare på kurs i Norrahammar. Från Vänster: Sievert ”Vingen” Nilsson, Ingemar Kimmehed, Jan-Olof Westroth, Jan ”Viggo” Andersson, okänd, Stig ”Rödbeta” Svensson, Nils-Uno Sandahl, Roland ”Lillen” Svensson, Sonny Bertilsson, Håkan Sandberg, Sven ”CA” Andersson, Hans-Gunnar Johansson och Ronald Åkerblad.

## BYARUMS ÅRSSKRIFT

Årets bok har 16 artiklar, och innehållet är väl fördelat mellan Byarums landsbygd och tätorterna. Byarums hembygdsbok kommer att spridas genom roteombud men går också att köpa på ICA, Acleja, Preem och i Magnisa stuga. Pris 150 kr.



Byarums  
Hembygdsförening  
Årsskrift  
2024

## MELLAN HÄRÅN OCH RASJÖN

Boken ges ut av hembygdsföreningarna i Bondstorp, Svenarum, Tofteryd/Hagshult och Åker och innehåller 19 artiklar och en bildkavalkad med anknytning till de fyra socknarna och kan köpas på ICA, Preem och i Magnisa stuga. Pris 150 kr.

### MELLAN HÄRÅN OCH RASJÖN



Årsskrift 2024

Utgiven av hembygdsföreningarna  
i Bondstorp, Svenarum, Tofteryd-Hagshult och Åker



Den stora pilsnerstriden i Vaggeryd



Anna Kvicks lanthandel i Bondstorps med bensinpump på 1930-talet. På bilden ses åkarna Frans Johansson och sonen Walter Fransson. Foto från Sören Fransson.